

Dr hab. Mariusz Sielski
Dziedzina: Sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna: Instrumentalistyka

Akademia Muzyczna w Krakowie
Dziekan Wydziału Instrumentalnego
wpłynęło dnia ..2019..-06-27..201
nr zał.

mgr Małgorzata Krowicka

RECENZJA

dzieła artystycznego, dorobku artystycznego i pedagogicznego
Pani dr Moniki Płachty
sporządzona w związku z postępowaniem habilitacyjnym

Kraków, 14 czerwca 2019 roku

Zleceniodawca opinii

Akademia Muzyczna w Krakowie, Rada Wydziału Instrumentalnego: pismo z dnia 23 maja 2019 roku.

Zlecenie podjęte w związku z decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 3 kwietnia 2019 roku (BCK-VII-L-9481/18), na podstawie art.18a ust.5 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki w związku z art.179 ust. 2 z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, powołującą komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Moniki Płachty wszczętego w dniu 20 grudnia 2018 roku w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka.

Do pisma z dnia 23 maja 2019 roku Pana dr. hab. Pawła Krauzowicza, Prodziekana Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie (wydziału, którego Rada została wskazana przez wnioskodawczynię do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego), informującego o wyznaczeniu mojej osoby przez Centralną Komisję jako recenzenta komisji habilitacyjnej do oceny osiągnięć Pani dr Moniki Płachty, została dołączona dokumentacja.

Podstawowe dane o Habilitantce

Edukację artystyczną Pani dr Monika Płachta rozpoczęła w Myślenicach w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia. Dalszy etap edukacji to Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w rodzinnym mieście i Państwowa Szkoła Muzyczna II stopnia im. Władysława Żeleńskiego w Krakowie, gdzie od roku 1989 uczyła się w klasie fortepianu dr. Stefana Wojtasa. Studia pianistyczne podjęła w krakowskiej Akademii Muzycznej w roku 1994, studiując w klasie dr Romany Podsadeckiej-Ostafil. Jednocześnie dr Monika Płachta studiowała drugi kierunek na tej samej uczelni – wychowanie muzyczne, specjalność: prowadzenie zespołów wokalnych i wokально-instrumentalnych w klasie dr Ewy Mizerskiej-Golonek.

Po ukończeniu studiów w roku 1999 Habilitantka podjęła trwającą do dzisiaj stałą współpracę z macierzystą uczelnią w charakterze pianisty-akompaniatora w Katedrze Chóralistyki i Katedrze Dyrygentury. W latach 1999-2006 była zatrudniona w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Mieczysława Karłowicza w Krakowie jako nauczyciel gry na fortepianie. Od roku 2006 piastuje stanowisko akompaniatora-korepetytora Chóru Mieszanego Filharmonii Krakowskiej im. Karola Szymanowskiego. Uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie z dnia 17 grudnia 2008 roku Pani Monika Płachta otrzymała stopień doktora sztuki muzycznej, w dyscyplinie artystycznej: instrumentalistyka. Obecnie zatrudniona jest na stanowisku adiunkta w Katedrze Chóralistyki na Wydziale Twórczości, Interpretacji i Edukacji Muzycznej.

Ocena autoreferatu

Autoreferat dr Moniki Płachty jest bardzo udaną próbą przekazania najważniejszych myśli będących rezultatem jej dwudziestoletniej działalności zawodowej. Habilitantka podkreśla rolę studiów w krakowskiej Akademii Muzycznej i wieloletniego zdobywania doświadczeń zawodowych w roli pianistki przy współpracy z wieloma dyrygentami, solistami oraz zespołami chóralnymi i orkiestrowymi. Swoją sylwetkę stara się uchwycić w sferze działalności artystycznej, dydaktycznej i organizacyjnej w kontekście aktywności zawodowej.

Z lektury autoreferatu wynika, że Habilitantka to pianistka łącząca w sobie pasję i zaangażowanie, umiejąca w sposób niezwykle elastyczny połączyć zdobytą wiedzę i doświadczenie w trakcie realizacji nowych wyzwań artystycznych.

Z przyjemnością czyta się autoreferat, w którym sformułowane myśli są naturalne, szczerze i pokrywają się z poglądami na rzeczywistość czytającego. Bardzo ujmujące jest wyznanie Habilitantki, że „po latach buntu, poszukiwań tożsamości i miejsca w muzyce, określenia kim jestem i kim chciałam kiedyś być, znalazłam wewnętrzny spokój, wynikający z pełnej świadomości, że jestem na właściwym miejscu i we właściwym czasie”. To jakże szczerze wyznanie świadczy o wielkiej dojrzałości Habilitantki, a tym bardziej jest budujące, jeżeli pokrywa się z wieloletnimi obserwacjami piszącego te słowa. Z recenzenckiego obowiązku pragnę tylko zauważyć błędną pisownię niektórych podawanych przez dr Monikę Płachtę nazwisk. W autoreferacie dr Płachta przybliży także czytelnikowi kompozycje, które zostały nagrane na płycie CD. Nagranie to Habilitantka wskazuje jako osiągnięcie wynikające z art. 16 ust.2 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku.

Ocena osiągnięć artystycznych

W sporządzonej dokumentacji dr Monika Płachta dokonała klasyfikacji swojej aktywności artystycznej w kolejności chronologicznej od roku 2008. To blisko sześćdziesiąt koncertów, w których Habilitantka koncertowała towarzysząc chórom, zespołom wokalnoinstrumentalnym, a także wokalistom (m. in. pieśni Chopina i Moniuszki oraz arie operowe). Habilitantka wzięła udział w koncertach, z których ponad połowa miała miejsce w Krakowie (m. in. Akademia Muzyczna, Filharmonia Krakowska im. Karola Szymanowskiego, Zamek Królewski na Wawelu, Pałac w Balicach, Galeria Sztuki Polskiej w Sukiennicach, kościół oo. Jezuitów, kościół św. Marka). Miejsca innych koncertów to Warszawa (Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina), Gdańsk (Dwór Artusa, Ratusz Staromiejski, katedra w Oliwie), Rzeszów (Filharmonia Podkarpacka im. Artura Malawskiego), Kalwaria Zebrzydowska, Krynica, Radzyń Podlaski, Łuków. Realizowała też partie fortepianu w utworach Jana A. P. Kaczmarka, Sergiusza Rachmaninowa (Kantata *Dzwony* op.35), Karola Szymanowskiego (*Harnasie* op.55), Alfreda Schnittke (*Requiem*) i Andrew Lloyd Webbera (*Requiem*) w ramach koncertów symfonicznych z orkiestrą Filharmonii

Krakowskiej. Występowała wtedy m. in. pod batutą takich dyrygentów jak Paweł Przytocki, Jan Łukaszewski, Maciej Tworek, Stanisław Krawczyński, Włodzimierz Siedlik, Andrzej Korzeniowski, Teresa Majka-Pacanek czy Massimiliano Caldi. Wielokrotnie wykonywała z innymi pianistami partie przeznaczone na cztery ręce lub dwa fortepiany (utwory Rossiniego, Brahmsa, Wiechowicza, Saint-Saënsa).

Po analizie dokumentacji koncertowej dr Moniki Płachty zauważam, że mimo, iż dorobek Habilitantki w sensie ilościowym nie jest zbyt duży i brak w nim występów zagranicznych, pozycje repertuarowe świadczą o świadomym wyborze drogi artystycznej, która (jak sama pisze) odzwierciedla jej osobowość i miejsce w sztuce.

Ocena dzieła artystycznego

Dr Monika Płachta wskazuje do oceny jako oryginalne dzieło artystyczne wspomnianą już wyżej płytę CD będącą nagraniem utworów Erica Whitacre'a (dwa cykle: *Five Hebrew Love Songs*, *The City and the Sea* i cztery pojedyncze utwory: *Glow*, *She Weeps over Rahoon*, *The Seal Lullaby*, *The Little Birds*) oraz dwa utwory Klaudii Rabięgi: *The Bells* i *For What As Easy*. Nagranie zrealizowano w auli Akademii Muzycznej w Krakowie *Florianka* w dniach 11-14 maja 2018 roku. Ten autorski projekt Habilitantki został zarejestrowany przez firmę fonograficzną DUX.

Nagranych kompozycji wysłuchałem z niesłabnącym zainteresowaniem. Towarzysząc Chórowi Mieszanemu Katedry Wawelskiej pod dyrekcją Andrzeja Korzeniowskiego dr Płachta w sposób niezwykle trafny oddaje w znacznej części liryczny nastrój utworów. Habilitantka to pianistka wrażliwa na barwę dźwięku, niezwykle czujnie reagująca na niuanse frazowania. Gra pianistki jest zawsze bardzo wyważona, nigdy nie przerysowana. Partia fortepianu, wykonywana z dużą starannością o zachowanie proporcji brzmieniowych między partiami chóru i fortepianu, świadczy o wysokim kunszcie kameralnym Habilitantki. W nielicznych miejscach wymagających większej wirtuozerii dr Płachta ukazuje też bardziej drapieżną i dramatyczną stronę swojej pianistyki (np. drugi utwór Klaudii Rabięgi). Szlachetnie i precyzyjnie brzmiący chór znajduje w osobie Habilitantki doskonałą współtowarzyszkę w malowaniu ciekawych i nastrojowych pejzaży muzycznych.

Ocena osiągnięć dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych

Sfera dydaktyczna działalności dr Moniki Płachty to przede wszystkim praca akompaniatora i korepetytora w ramach zajęć z dyrygentury symfonicznej i chóralistyki. Z analizy dokumentacji wynika, że w roku akademickim 2012/2013 Habilitantka akompaniowała też w ramach zajęć z interpretacji literatury wokalne. Jej wieloletnie doświadczenie jako akompaniarki-korepetytorki nabyte w Filharmonii Krakowskiej i wynikająca z tego możliwość pracy pod okiem wybitnych dyrygentów (Christopher Hogwood, Kent Nagano, John Axelrod, Paul Esswood,

Jean-Luc Tingaud, Roland Bader, Antoni Wit, Tadeusz Strugała, Tadeusz Wojciechowski, Michał Dworzyński, Łukasz Borowicz) ma bezpośrednie przełożenie na pracę Habilitantki ze studentami Akademii Muzycznej. Jej praktyczna znajomość literatury i chęć podzielenia się swoimi doświadczeniami z adeptami sztuki znajduje wśród nich uznanie. Dr Monika Płachta miała swój udział w dziewięciu (z dokumentacji nie wynika na jakim stopniu studiów) dyplomach zrealizowanych na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Dwukrotnie Habilitantka była promotorem pisemnych prac licencjackich, a także pełniła obowiązki recenzenta: trzynaście prac licencjackich i trzy prace magisterskie.

Dr Monika Płachta prowadziła też warsztaty, kursy i konsultacje w szkołach muzycznych w Krakowie, Nowym Sączu, Skawinie, Miechowie, Tarnobrzegu i Nowym Targu. Trzykrotnie w roku 2017 brała udział w pracach jury konkursów muzycznych w Krakowie i Trzcianie.

Dr Monika Płachta jest współautorem projektu artystycznego *Mosty* (członek zespołu koordynującego, współautorstwo i redakcja tekstów), czynnie uczestniczyła w Międzynarodowej Konferencji *Naukowcy-Artystom* (2013), a także brała udział w projekcie artystycznym *Płyn dźwięczny głosie...*(2015). Jako członek zarządu Stowarzyszenia *Małopolska Manufaktura Sztuki* organizuje: Festiwal Muzyki Kameralnej *Muzyka w Starych Balicach*, cykl koncertów połączonych z wystawami i wykładami *Spotkania ze Sztuką w Hebdowie* oraz kursy artystyczne pod nazwą *Letnia Manufaktura Sztuki* w Niepołomicach.

Nie do przecenienia jest zaangażowanie Habilitantki w prace organizacyjne w Akademii Muzycznej w Krakowie. Dr Monika Płachta dwukrotnie wybrana została na prodziekana Wydziału Twórczości, Interpretacji i Edukacji Muzycznej (kadencje 2008-2012 i 2012-2016), była członkiem Senatu w kadencji 2012-2016, czterokrotnie kierowała pracami Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej (2013, 2014, 2015, 2016), a także uczestniczyła w pracach wielu komisji i zespołów o randze ogólnouczelnianej lub wydziałowej. Wyrazem uznania dla tej sfery działalności Habilitantki są przyznany jej Brązowy Krzyż Zasługi Prezydenta RP (2012) oraz odznaka Honoris Gratia Prezydenta Miasta Krakowa (2018), a także sześciokrotnie przyznana nagroda Rektora Akademii Muzycznej w Krakowie.

Konkluzja

Pani dr Monika Płachta w sposób niezwykle harmonijny łączy w swojej pracy zawodowej wieloletnie doświadczenie, poparte rzetelnym wykształceniem pianistycznym i chórmistrzowskim, z pasją w stałym doskonaleniu się i szukaniu nowych form wypowiedzi artystycznej. Aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym Krakowa i Małopolski. Jest niezwykle zaangażowana w prace organizacyjne w krakowskiej Akademii Muzycznej. Dr Monika Płachta jest cenionym akompaniatorem-korepetytorem szczególnie dbającym o jakość i szlachetność brzmienia instrumentu w jakże trudnym zadaniu czytania wyciągów fortepianowych.

Niniejszym stwierdzam, że dr Monika Płachta wykazała się umiejętnościami niezbędnymi do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej, dydaktycznej i naukowej, a w/w osiągnięcia Habilitantki, rozpatrywane łącznie ze wskazanym dziełem artystycznym, spełniają wymagania ustawy.

Osiągnięcia Pani dr Moniki Płachty przyjmuję i popieram wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego

dr hab. Mariusz Sielski